

REGERINGSKANSLIET

Bilaga 5

Promemoria inför Jordbruks- och fiskerådet
den 22 november 2004

2004-11-08

Jordbruksdepartementet

Lantbruksenheten

Lars Espeby

08 – 405 19 26

e-post: lars.espeby@agriculture.ministry.se

Samarbete kopplad till forskning på jordbruksområdet (dp 6).

Dokumentbeteckning

11209/04. Cooperation between Research Funders in Europe (=samma underlag som inför julirådet)

Sammanfattning

Nederländerna har tillsammans med Tyskland och Storbritannien varit och de drivande i diskussioner inom en särskild ad hoc-arbetsgrupp och "adopterade" även Sverige, såsom varande "samsynt".

Initiativet presenterades för jordbruks- och fiskerådet den 19 juli, som beslöt om en enkät till medlemsstaterna om inställningen till utvidgat europeiskt forskningssamarbete med stöd av olika instrument inom ramprogrammen för forskning. Enkäten sändes ut i augusti och besvarades från svensk sida i september.

Ordförandeskapet förväntas nu presentera resultatet av enkäten för jordbruks- och fiskerådet.

Beredningsläget

-

Rättslig grund och beslutsförfarande

-

I Förslaget

1. Innehåll/Analys

Nederländerna har tillsammans med Tyskland och Storbritannien varit och de drivande i diskussioner inom en särskild ad hoc-arbetsgrupp och "adopterade" även Sverige, såsom varande "samsynt". De drivande länderna ville hålla de inledande diskussionerna i en snävare krets av medlemsländer. Utöver NL, DE och UK var det bara F, S och vårens ordförandeland IRL som deltog.

NL anmälde initiativet för jordbruks- och fiskerådet den 19 juli, som beslöt om en enkät till medlemsstaterna om inställningen till utvidgat europeiskt forskningssamarbete med stöd av olika instrument inom ramprogrammen för forskning.

Vid jordbruks- och fiskerådet den 22 november kan ordförandeskapet förväntas redogöra för utfallet av enkäten och eventuellt även föreslå åtgärder för en ökad samordning av europeisk jordbruksforskning.

Primärt handlar initiativet om samarbete om projekt med den nya stödformen ("instrumentet") ERA-Net inom EU:s ramprogram för forskning (ERA står för European Research Area). ERA-Net är än så länge en "liten" stödform inom EU-forskningen, men kommer enligt kommissionens planer för det sjunde ramprogrammet (2007-2011) att få större betydelse. ERA-Net syftar till samordning och samarbete inom forskning, men Sverige/Formas (Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande) har än så länge endast har engagerat sig i "en handfull" projekt; t.ex. Östersjön (Baltic Environment), ekologiskt lantbruk (Organic Farming) etc.); men flera initiativ ligger på Formas för bedömning, rörande eventuellt svenskt partnerskap.

Med tanke på det kommande sjunde ramprogrammet är det definitivt intressant att förbereda en förbättrad samordning med utnyttjande av ERA-Net, som ju planeras få större betydelse. Genom att enas kring ett antal gemensamma områden som bör prioriteras för ERA-Net-stöd, kan starkare ansökningar åstadkommas, så att instrumentet får större betydelse för den europeiska jordbruksforskningen.

ERA-Net är kanske mest intressant för mera tillämpad forskning och för forskning till stöd för politiken. Om de "tematiska områdena" (t.ex. prioritet nr 5, Livsmedelkvalitet och säkerhet) får minskade resurser och dessutom den s.k. åttonde prioriteten (inkl. bl.a. "Scientific support to policy") får minskade resurser till förmån för grundforskning ("nyfikenhetsforskning") som inte är områdesinriktad, kanske ERA-Net blir den enda möjligheten till stöd på europeisk nivå för områdesinriktad forskning – och då behöver vi en strategi för att jordbruksforskningen i vid bemärkelse skall få en rättmätig del av dessa resurser.

Kommissionen planerar att presentera förslaget till det sjunde ramprogrammet för forskning i mars nästa år och det förefaller av de beslutade riktlinjerna för det framtida europeiska forskningssamarbetet som om jordbruksforskningen (i vid mening) även fortsättningsvis kommer att få en tydlig plats i ramprogrammet.

2. Gällande svenska regler och förslagets effekter på dessa

-

3. Budgetära konsekvenser

Budgeten för forskning fastställs inom ramen för förhandlingarna om nästa finansiella perspektiv.

II Ståndpunkter

1. Svensk ståndpunkt

Den svenska positionen är att vi generellt är positiva till ökad samverkan och utveckling av ett europeiskt forskningsområde (European Research Area; ERA) och vi bör definitivt ta vara på de möjligheter som ges inom EU-forskningen, även om det inte på något sätt kan ersätta den nationella forskningen. Sverige har dock tryckt på att samordning skall ske under frivilliga former ("open method of coordination"), med deltagande och öppnande av nationella forskningsprogram för utländska forskare skall vara frivilligt och på medlemsstaternas villkor inom fritt valda områden ("voluntary opening-up of national programmes"). I Lissabonslutsatserna fastställdes också detta.

2. Medlemsstaternas ståndpunkter

Ej kända för flertalet medlemsstater, men de medlemsstater som deltagit bör ställa sig positiva till fortsatta åtgärder för att öka samarbetet inom europeisk jordbruksforskning.